

De sancto Calixto.papa

Calixtus papa anno dñi. cc
xxii. sub alexandro impato
re martiriū passus est. **L**ui?
epib' ps eminentior vrbis rome di
uino est incendio ocremata. et sini
stra man' iouis aurea liqfacta. tūc
omēs sacerdotes ad alexandri im
patorē venerūt petetes vt dñs irati
sacrificijs placarent. **N**um ergo of
ferrent. subito celo sereno mane die
iouis dino fulmie q̄tuor ydoloruz
sacerdotes mortui sūt et ara iouis
ocrema est ita vt pp̄ls roman' fu
gerz extra muros. **A**udiēs aut̄ pal
maci' osul q̄ calixt' cū suis clericis
trans tiberū latitaret. rogauit vt
xp̄iani p̄ q̄s hoc malū otigerat ad
purgationē ciuitatis penit' delerē
tur. **P**almaci' itaq̄ p̄tāe accepta
cū illuc cū militib' p̄perasset. **H** illi p̄
tin' excitati fuissent. territ' alexan
dro hoc p̄tin' nūciauit. **T**ūc impa
tor iussit. vt die mercurij om̄is pp̄ls
queniret et mercurio ūmolaret vt
ab eo sup his responsa acciperent.
Nō dñ fieret. **V**go q̄daz tēpli noie
iuliana arrepta a demone exclama
uit. **D**e' calixti est ver' et viu' de'.
qui nfis est pollutionib' indignat'
Nō audiēs palmacius trās tiberi
ad vrbē rauennensiu ad sanctū ca
lixtu accessit. et cū vrore et familia
se ab eo baptisari fecit. **N**ō audiēs
imporoz eū accersitū. **S**implicio se
natori tradidit. vt verbis blandis
eū moneret ex eo q̄ reipublice plu
rimū necessari' esset. **P**almacio vō
in ieunīs et orōnib' p̄seuerāte. vc/

nit ad eū q̄daz p̄mittēs q̄ si vrore
suā paliticā sanaret. **T**ūc ergo palmaci' oraret illa sana
ta ad palmaciū cucurrit dices. **B**a
ptisa me in noīe ihu xp̄i. qui tenuit
manū meā et alleuauit me. **T**ūc ca
lixt' veniēs ip̄az cū viro suo et sim
plicio et multis alijs baptisauit. qđ
audiēs impator iussit oēs baptisa
tos decollari. **C**alixtū vō q̄nq̄z die
bus sine cibo et potu manē fec̄. **I**lle
aut̄ vidēs eū ampli' oſortari. iussit
euz dieb' singulis fustigari. deinde
p̄ fenestrā p̄cipitatū. alligatūq̄ sa
xo in puteū p̄cipitari. **A**steri' aut̄ p̄s
biter corp' ei' de puteo eleuauit et
ip̄m in cimiterio calipodij sepeliuit.

De nomine

Leonard' odor pp̄li dicit' a
leos qđ est pp̄ls et nard' q̄
est herba redolēs. q̄r odoē
bone faime pp̄lin ad se trahebat. v̄l
leonard' q̄i legēs ardua. v̄l leonar
dus dicit a leone. Leo enī q̄tuor h̄z
in se. **P**rimo fortitudinē quā forti
tudinē vt dicit ysidor' h̄z in pecto.
re et in capite. **S**ic beat' Leonard'
habuit fortitudinē in pectore p̄ ma
laz cogitationuz refrenationē. **E**t
in capite p̄ ifatigabilē supnoz ōtē
plationē. **S**cđo h̄z leo sagacitatē q̄
hoc in duob'. l. in oculoz aptione
cū dormit et in deletiōe vestigioz
cū fugit. **S**ic leonard' vigilauit p̄
laborē actionis et vigilādo dormi
uit. p̄ q̄terez ōtēplatōis et inde delc
uit vestigia toti' mūdane affectōis.
Tertio h̄z v̄tuositatē in voce q̄r ei'
vox ecia die suscitat leūculum natū
mortuū et oēz bestiā figē fac̄ grad
ij   x

Sic leonard' multos mortuos in peccatis resuscitauit et multos bestialiter viuentes in opib' bonis fit. Quarto hz timore in corde. q̄a bz ysidor. leo duo timet. s. strepitū rotazz et ignē accensū. Sic leonardus timuit et timēdo vitauit strepitū mūdane sollicitudinis et ideo in desertū fugit et ignē terrene cupiditatis. et iō oēs thesauros oblatis temptat.

De sancto Leonardo

Leonard' fuisse dicē circa annū dñi. D. Hic a sancto remigio remensi archiepo de sacro fōte leuat'. ab ipso salutarib' disciplinis instruct' est. Cui' parētes pmi in palacio regis francie habebant. Hic tantā grāz a rege obtinuit q̄ omnes incarcerati quos ipse visitabat. ptin' absolvabantur. Cū igit fama sāctitatis ei' ex crescere. rex multo tpe eū seclū manē coegit donec oportuno tpe ei epatum donaret. qđ ille renuit et solitudinē desiderās relictis oib' aurelianū p̄ dicādo cū ffe suo lifardo deuenit. vbi postq̄ in quodā cenobio aliquā diu vixerūt dū lifard' sup ripaz. Igeris solitari' manē vellz. et leonard' p̄ sāctispūs admonitionē in aquitanica p̄dicare disponēt osculātes se ab inuicē discesserūt. Leonardus igit vbiq̄ p̄dicās et multa miracula exercēs in quadā silua ciuitati le monice vicina hitauit vbi erat au la regia cā venatiōis obstructa. Ac cedit at in qđaz die vt rex ibi vena ref et regina illuc cā delectationis

egressa pti p̄clitaref. Cū ergo rex et familia ppter regine p̄clitationē lugerēt. et leonard' p nem' trāsiret et gementiū voces audiret. p̄citate omot' illic p̄perauit et a rege vocat' ptin' introiuit. Cū igit a rege interrogat' q̄s esset et se lādi remigij discipulū fuisse narraret rex spē bonā c̄cipiēs et a bono mḡo bene instructū existimās ipm ad reginā induxit. rogans vt p̄cib' suis de recuperata ciuge et edita ple gaudiū obtineret. Cū ille orōe fusa qđ p̄tebat. ptin' impetravit. Cū aut rex mīta i auro et argēto sibi offerret. ille ptin' recusauit admonēs vt hec paupibus daret dicēs. Ego nullis horz indigeo. Et in aliqua siluazz otetus spretis hui' mundi diuīcijs soli xp̄o famulari desidero. Cū aut rex totū illud nem' sibi tradē vellet ille ait. Nō totū illud accipio. Et quātū cū meo asello circuire potero. n̄cedi exopto. Nō rex libentissime adimpleuit. Cōstructo itaq̄ ibidez monasterio diu ibi cū adiūctis sibi duob' monachis abstinentia multa degebat. Cū aut aqua uno ab eis miliario distaret puteū ibidē siccuz penit' fod iussit quē aqua orōnib' suis impleuit. Locū aut illū nobilia cū appellauit eo q̄ a rege nobili ibi tradit' fuissz. vbi tātis miraculis coruscauit q̄ quicūq̄ ei' nomen in carcē inuocasset mor ruptis vinculis nullo stradicē liber abiret et suas eidē catenas vel spedes p̄sentaret. Horz plures secū manebant et ibidez dño seruiebant. Septē q̄s famule de eius nobili stirpe vendū

tis omnib' ad eū venerūt et distrī
buto singulis nemo ē ibi cū ipo ma
nentes exēplo suo plurimos attra
xerūt Deniqz sand' vir leonardus
multis clar' virtutib'. viij. ydus no
uēbris ad dñm feliciter migrauit.
Iibi postqz m̄ta fecisset miraculis
clericis illius ecclesie reuelatum est
vt qz locus ille ppter multitudinis
frequentiā artus erat. alibi ecclesiā
am fabricarēt et illuc corp'sāti Le
onardi honorifice trāsportarēt. at
illi cūz populo triduano ieiunio et
orōnibns insitētes. respicientes vi
derūt totā puinciaz niue cooptaz
Locū aut illū in quo sand' leonar
dus quiescere volebat omnino va
cuū oſpererunt **I**bi itaqz translat'
quanta miracula precipue circa in
carceratos dñs p eū faciat. immen
sa ferri varictas aī eius tumulum
dependētis testis existit **N**iceco
mes lemonicensi ad eroē maloꝝ
quandā grauissimā catenā fecerat
in cippo sui turris affigi mandaue
rat **Q**ua catena quicuqz collo cin
gebaꝝ cuiuslibet aeris intēperiei ex
positus. nō vna s̄ q̄ mille mortib'
angebaꝝ **A**ccidit aut vt quidā ser
vus sancti leonardi illa catena sine
culpa ligareſ. Qui cū iaz fere vltim
spm efflaret. intra se quo potuit vo
to sanctum leonardū rogauit vt q̄
alios liberaret. sibi qz suo suo sub
uenireſ. **S**tatimqz sanct' Leonard'
in veste candida sibi apparēs dixit
Noli timere qz nō morieris. Surge
et hāc catenā tecū ad ecclēhā meā
deferas. **S**equre me qz ego precedā
te. **Q**ui oſurgēs et catenā accipies

sc̄i leonardū precedentēz vsq; ad
eccliaz suaz penitus secur' est. **E**tati
vt ante fores fuit beat' Leonard'
ipm dimisit et ecclesiā intrans que
sanctus leonard' sibi fecerat omni
bus enarravit et catenaz illaz tam
maximaz ante tumultū eius suspen
dit. **T**ūr quidā in loco sancti leo
nardi nobiliaco habitās et eidem
sanctovalde fidelis existēs a qdaz
ryrāno capt' est. qui quidez tyran
nus intra se cogitans dicebat Leo
nard' iste om̄es oſpeditos absoluit
et om̄is vis ferri aī ipsū velut ante
ignē liqueſcit. **S**i hūc igī vinculis
ligauero oſtinus leonardus aderit
et ipm liberabit **H**i autem ipsū cu
stodire possem mille solidis ipm re
dimere facerē. **E**cio igī quid faciā
In turri mea pfundā foueaz faciā
et hoiez hūc cōpedib' aggrauatū
ibidem submergam. deinde super
os fouee ligneam archam constru
az in qua armatos milites accuba
re faciam. **L**icet enī leonardus fer
rum confringat tamen nondū sub
terra intravit. **Q**uod cum totuz vt
cogitauerat cōplesset et ille homo
sanctū leonardum sepius inclama
ret leonardus nocte adueniens ar
cham i qua iacebant milites reuol
uit et tanqz mortuos in sepulchro.
ita eos sub ipsa oclusit. **D**eide cum
multa luce foueam ingressus ma
num fidelis sui tenuit ac dixit. **D**omi
nis an vigilas? **E**cce leonardus
q̄ tu deideras. **A**it ille ammirans
ait. **D**ñe adiuua me. **C**onfestim con
fractis cathenis apprehensum pro
prijs vlnis extra turrim portauit.

¶

7

Deinde secū sic amic⁹ corā amico
ſfabulās vſqz ad locū ſuū i domū
ipm deduxit. **P**eregrin⁹ qdaz cū
a visitatiōe ſācti leonardi veniſſ ⁊
in aluernia capt⁹ in cauea inclusus
eſſ eos q eū cepant plurimuz dep
cabat vt amore ſācti leonardi cum
nihil vncqz eos offēdiſſ euz relata
re deberent. **Q**ui rñderunt q niſi ſe
copioſe redimēt nō exiret. et ille ait
Sit int̄ vos et ſcm leonardum. cui
me ſciatis recomendantuz. **S**equēti
igī nocte ſāct⁹ leonard⁹ dñi illius
caſtri apparuit. ⁊ vt pegrinuz ſuuž
dimittēt impauit. **I**lle ḥo mane eui
gilās et viſionē q̄i ſomnuž puipeſi
dēs nullaten⁹ dimittere voluit. **A**l
tera nocte eadē imperāſ ſibi appa
ruit h̄ ille ſtēpit. **T**ertia ḥo nocte
ſāct⁹ leonard⁹ pegrinuz accipiens
extra opiduz adduxit. ſtatiz qz tur
ris cū media pte caſtri corrues op
preſſis plib⁹ ſoluž pncipē ad ſui co
fuſiōne fractis crurib⁹ refuauit.
Miles quidā in britānia incarcera
tus ſanctuz leonardum inuocauit.
qui ſtatiū cunctis videntib⁹ ⁊ cog
noſcentib⁹ et ſtupētib⁹ in media do
mo appaſuit et carcerē intrāſ et vi
cula frāgens homini catheſas in
manu poſuit et p mediuz illoꝝ dei
ducens oēs timore pfruit. **F**uit
et ali⁹ leonard⁹ eiusdē pfeſſionis ⁊
vtutis. cui⁹ corp⁹ apud corbiacum
req̄eficit. **H**ic cū in monaſterio eſſ
plat⁹. tāta ſe humilitate deſciebat
vt oib⁹ inferior videre. **S**z cū ois
fre ppls ad euz ofluēt qdaz inuidi
regi clothario ſuaserunt q niſi pui
det p leonarduz q mltos ſb obtenu

tu religiōis colligebat regnum frā
cie detinetuz nō modicuz ſuſtinerz
Quib⁹ ret nimis credul⁹ euz expel
li iuſſit. **N**enīetes at ad euz milites
adeo ei⁹ vbiſ ſpundi ſt̄ q ſe ſuos
futuros diſcipulos ſpoſonderunt
Rex qz penitēs veniā petiſt et de
tractores reb⁹ et honorib⁹ puarit.
leonardum valde dilexit. et vix ad
pces ſci detractores dignitati ſue
reſtituit. **Q**ui a deo ſilſ ipetrauit vt
q̄cunqz in carcere detinereſ mor in
uocato ſuo noī ſolucret. **D**uz at q
daz die orōi incumbēt ſpēs qdām
maxi⁹ a pte peduz vſqz in ei⁹ ſiuž
ſe extēdit. q pter hoc nullaten⁹ ab
orōe ſurrexit. **C**ōpleta ḥo orōe dix
it ei. **S**cio qr ab inicio creatiōis tue
hoies qntum puales inqetas ſed
nunc ſi in me tibi data eſt ptas. fac
in me q̄cquid merui. **Q**uo dīcto ſer
pens p capuciuz ei⁹ exiliens ad pe
des ei⁹ mortu⁹ corruit. **P** h̄ at euz
duos epos diſcordātes ſed aſſz in
crastinuz ſe finiēduz p dixit circa a
nuž dñi qngēteſimuz ſeptuagētimū

De nomine
Lucas inþpretaſ iþe oſurgēſ
vel eleuāſ. **I**el dicit lucas a
luce. **I**pſe ei ſuit oſurgēſ ab amore
mundi eleuāſ ſe in amore dei. **S**unt
etjā lux mundi eo q mundū illumin
nauerit vniuerſum. **M**athi. v. **V**os
eſtis lux mundi iþe ſol. q quidē lux
h̄z in ſitu ſublimitatē. **E**ccl. xxvi. ſol
oriēs in mundo i altissimis dei h̄z
in oſpectu delectabilitatē. **E**ccl. xi.
Dulce lumē ſolis et delectabile eſt
oculis videre ſolem. **H**abet in mo
tu velocitatez. **H** Eſore. iiiij. **M**agna